

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2009 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich
i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”,
objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64 poz. 427 ,z 2008 r. Nr 98, poz. 634, Nr 214, poz. 1349 i Nr 237, poz. 1655) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”, zwanej dalej „płatnością ONW”, objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanym dalej „Programem”, a także przestrzenny zasięg wdrażania tego działania, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie płatności ONW;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie płatności ONW;
- 3) przypadki, w których następca prawny wnioskodawcy albo nabywca gospodarstwa rolnego lub jego części albo przejmujący posiadanie gospodarstwa rolnego lub jego części może, na swój wniosek, wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy oraz warunki i tryb wstąpienia do tego postępowania;
- 4) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub jego części albo przejmującemu posiadanie

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915 oraz z 2007 r. Nr 38, poz. 244).

gospodarstwa rolnego lub jego części może być przyznana płatność ONW oraz warunki i tryb przyznania tej płatności;

- 5) wyrażoną w procentach wielkość zmniejszenia pomocy w zależności od dokonanej oceny wagi stwierdzonej niezgodności, a także przypadki, które uznaje się za drobną niezgodność;
- 6) szczegółowe warunki i tryb podejmowania działań, o których mowa w art. 6 ust. 3 i art. 7 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1782/2003”, w przypadku niestosowania zmniejszeń lub wykluczeń określonych w tych przepisach;
- 7) wyjątkowe okoliczności, inne niż określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot płatności;

§ 2. Płatność ONW przyznaje się rolnikowi w rozumieniu przepisów art. 2 lit. a rozporządzenia 1782/2003, zwanemu dalej „rolnikiem”:

- 1) który zobowiąże się do przestrzegania:
  - a) wymagań, o których mowa w art. 14 ust. 2 tiret drugie rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającego i uchylającego niektóre rozporządzenia (Dz. Urz. WE L 160 z 26.06.1999 str. 80, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 25, str. 391),

- b) norm określonych w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na wszystkich działkach rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW,
  - c) wymogów określonych w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, w całym gospodarstwie rolnym przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW;
- 2) na będące w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, działki rolne lub ich części położone na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, zwanych dalej „obszarami ONW”;
  - 3) jeżeli na dzień 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, łączna powierzchnia posiadanych przez tego rolnika działek rolnych w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, lub ich części, położonych na obszarach ONW, na których jest prowadzona działalność rolnicza w rozumieniu art. 2 lit. c rozporządzenia wymienionego we wprowadzeniu do wyliczenia, zgodnie z minimalnymi wymaganiami utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska (normami), określonymi w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, wynosi co najmniej 1 ha;
  - 4) do położonej na obszarach ONW powierzchni działek rolnych lub ich części, wynoszącej nie więcej niż 300 ha;
  - 5) jeżeli został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”.

§ 3. 1. Wysokość płatności ONW w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn stawek płatności na 1 ha gruntu rolnego i powierzchni deklarowanej przez rolnika do płatności ONW na działkach rolnych.

2. Płatność ONW jest przyznawana rolnikowi do działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, użytkowanych jako grunty orne, sady oraz trwałe użytki zielone, w wysokości:

- 1) 179 zł na 1 ha - na obszarze ONW typu nizinnej strefy nizinnej I,
- 2) 264 zł na 1 ha - na obszarze ONW typu nizinnej strefy nizinnej II,
- 3) 264 zł na 1 ha - na obszarze ONW typu ze specyficznymi utrudnieniami,
- 4) 320 zł na 1 ha - na obszarze ONW typu górskiego

- stanowiących stawki podstawowe.

3. Płatność ONW do powierzchni działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW przekraczającej 50 ha jest przyznawana w wysokości:

- 1) 50 % stawki podstawowej - za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;
- 2) 25 % stawki podstawowej - za powierzchnię powyżej 100 ha do 300 ha.

4. Powierzchnia działki rolnej lub jej części deklarowana we wniosku, o którym mowa w § 5 ust. 1, nie może być mniejsza niż 0,1 ha.

5. Wykaz obszarów ONW zaliczonych do poszczególnych typów jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 4. Kwotę płatności ONW oblicza się biorąc pod uwagę działki rolne lub ich części położone na obszarach ONW, dla których obowiązują stawki podstawowe – w kolejności od najwyższej do najniższej.

§ 5. 1. Wniosek o przyznanie płatności ONW, poza elementami podania określonymi w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem adresu, zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy;
- 2) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli zostały nadane;
- 3) w przypadku osoby fizycznej, numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL), a jeżeli osoba fizyczna nie posiada obywatelstwa polskiego, kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości;
- 4) informację o załącznikach;
- 5) oświadczenie o:
  - a) powierzchni działek ewidencyjnych,

- b) sposobie wykorzystywania działek rolnych;
- 6) oświadczenia i zobowiązania związane z płatnością ONW.

2. Wniosek składa się co roku, do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę rolnika, w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

3. We wniosku o przyznanie płatności ONW rolnik podaje wszystkie działki rolne będące w jego posiadaniu, niezależnie od tego, czy ubiega się o przyznanie płatności ONW do tych działek.

4. Wniosek może być wycofany w całości lub w części zgodnie z art. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 74), zwanego dalej „rozporządzeniem 1975/2006”.

5. Rolnik może dokonać zmian w złożonym wniosku zgodnie z art. 7 i 8 ust. 3 rozporządzenia 1975/2006.

6. Kierownik biura powiatowego Agencji zawiadamia rolnika o przyczynach niezakończania sprawy dotyczącej przyznania płatności ONW do dnia 1 marca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin zakończenia sprawy.

7. Wniesienie odwołania od decyzji administracyjnej w sprawie przyznania płatności ONW, nie wstrzymuje jej wykonania.

8. Płatność ONW jest wypłacana w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek.

§ 6. 1. Jeżeli nastąpi przeniesienie posiadania wszystkich lub części położonych na obszarach ONW działek rolnych lub ich części, zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności ONW na rzecz innego podmiotu, w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, płatność ONW przysługuje temu podmiotowi jeżeli:

- 1) przeniesienie posiadania miało miejsce nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW;

2) na wniosek tego podmiotu złożony do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW.

2. Podmiot przejmujący posiadanie, we wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podaje numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podmiot przejmujący posiadanie dołącza:

1) oświadczenie, na formularzu udostępnionym przez Agencję, w którym zobowiązuje się do:

a) kontynuowania działalności rolniczej zgodnie z minimalnymi wymaganiami utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska (normami) do końca okresu objętego zobowiązaniem, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a, złożonym przez poprzedniego posiadacza działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW,

b) przestrzegania wymogów określonych w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego,

c) zapłaty na rzecz Agencji równowartości kwoty płatności ONW, uzyskanej przez poprzedniego posiadacza działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, jaką posiadacz ten byłby obowiązany zwrócić, jeżeli zaniechałby prowadzenia działalności rolniczej na tych obszarach - w przypadku zaniechania jej w okresie objętym zobowiązaniem, o którym mowa w lit. a;

2) umowę sprzedaży, dzierżawy lub inną umowę, w wyniku której nastąpiło przeniesienie posiadania działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW zadeklarowanych we wniosku lub kopię takiej umowy potwierdzoną

za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

4. Podmiot przejmujący posiadanie składa wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek przez przekazującego posiadanie.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniu w sprawie przyznania płatności ONW przejmujący posiadanie wstępuje na miejsce przekazującego posiadanie.

6. Za dzień przeniesienia posiadania działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW zadeklarowanych we wniosku na rzecz innego podmiotu uznaje się dzień określony w umowie sprzedaży, dzierżawy lub innej umowie, w wyniku której nastąpiło przeniesienie posiadania. Jeżeli w umowie nie został określony termin przeniesienia posiadania działek rolnych lub ich części zadeklarowanych we wniosku, za dzień przeniesienia posiadania tych działek lub ich części przyjmuje się dzień zawarcia umowy.

7. W przypadku przeniesienia posiadania wszystkich lub części położonych na obszarach ONW działek rolnych lub ich części, zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności ONW na rzecz innego podmiotu, w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, które zostało dokonane po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW, płatność ONW przysługuje przekazującemu, jeżeli są spełnione warunki do jej przyznania.

§ 7. Jeżeli w okresie objętym zobowiązaniem, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a rolnik zgłasza do płatności ONW dodatkową powierzchnię działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, w momencie przejmowania nie objęte żadnym zobowiązaniem ONW, płatność ONW przysługuje do wszystkich zadeklarowanych działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, i:

- 1) zobowiązanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 lit. a, zostaje rozszerzone na dodatkowo zgłoszoną powierzchnię działek rolnych lub ich części na pozostały okres jego trwania jeśli powierzchnia tych działek rolnych i ich części jest nie większa niż $\frac{1}{4}$ powierzchni objętej dotychczasowym zobowiązaniem,
- 2) zobowiązanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 lit. a, zostaje zastąpione nowym zobowiązaniem obejmującym okres 5 lat od daty otrzymania płatności ONW na zwiększoną powierzchnię gruntów zadeklarowanych do płatności ONW jeśli powierzchnia dodatkowo zgłoszonych działek rolnych lub ich części jest większa niż $\frac{1}{4}$ powierzchni objętej dotychczasowym zobowiązaniem.

§ 8. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności ONW do dnia doręczenia decyzji administracyjnej w sprawie przyznania płatności ONW, płatność ONW przysługuje spadkobiercy, który:

- 1) objął w posiadanie grunty rolne, których dotyczył wniosek o przyznanie płatności ONW i które w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek, były w posiadaniu spadkodawcy albo spadkobiercy;

2) zobowiązał się do kontynuowania działalności rolniczej zgodnie z minimalnymi wymaganiami utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska (normami) do końca okresu objętego zobowiązaniem, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a, złożonym przez spadkodawcę, przestrzegania wymogów oraz zapłaty na rzecz Agencji równowartości kwoty płatności ONW, uzyskanej przez poprzedniego posiadacza działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, jaką posiadacz ten byłby obowiązany zwrócić, jeżeli zaniechałby prowadzenia działalności rolniczej na tych działkach rolnych lub ich częściach - w przypadku zaniechania jej w okresie objętym tym zobowiązaniem – składając oświadczenie, na formularzu udostępnionym przez Agencję.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca wstępuje do toczącego się postępowania w miejsce spadkodawcy, na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca dołącza:

- 1) prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, spadkobierca składa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca wstępujący do postępowania w sprawie przyznania płatności ONW jest obowiązany do dołączenia do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oświadczeń pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce spadkodawcy i przyznanie mu płatności ONW.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW przez spadkodawcę.

8. Decyzję administracyjną w sprawie przyznania płatności ONW wydaje się po złożeniu przez spadkobiercę prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

§ 9. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji administracyjnej w sprawie przyznania płatności ONW, rolnik, do którego decyzja została skierowana zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

3. W przypadku gdy w decyzji, o której mowa w ust. 1, została przyznana płatność ONW, płatność ta jest wypłacana spadkobiercy.

4. Spadkobierca rolnika, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę płatności ONW do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW przez spadkodawcę, wraz z:

- 1) prawomocnym postanowieniem sądu o stwierdzeniu nabycia spadku – w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu albo
- 2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza – w terminie 14 dni od dnia wpisu aktu poświadczenia dziedziczenia, do rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia, jednak nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia doręczenia spadkodawcy decyzji administracyjnej w sprawie przyznania płatności ONW.

5. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, jest obowiązany dołączyć do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na wypłatę mu płatności ONW.

6. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności ONW, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję administracyjną w sprawie wypłaty tej płatności.

7. W przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6, albo w przypadku wydania decyzji administracyjnej o odmowie wypłaty płatności ONW decyzja administracyjna, o której mowa w ust. 1, wygasa z mocy prawa.

§ 10. 1. Jeżeli rolnik zaniechał prowadzenia działalności rolniczej na działkach rolnych lub ich częściach położonych na obszarach ONW w okresie objętym zobowiązaniem, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a albo w § 6 ust. 3 pkt 1 lit. a, albo w § 8 ust. 1 pkt 2, to zwraca:

- 1) całość płatności ONW, za cały okres jej pobierania, jeżeli zaniechał prowadzenia tej działalności:
  - a) na wszystkich działkach rolnych lub wszystkich częściach działek rolnych położonych na obszarach ONW,
  - b) na części działki rolnej lub działek rolnych położonych na obszarach ONW, a ich łączna powierzchnia, na której nadal jest prowadzona działalność rolnicza, wynosi mniej niż 1 ha;
- 2) część płatności ONW, która została przyznana do powierzchni tych działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, na których zaniechał prowadzenia tej działalności, za cały okres jej pobierania, jeżeli łączna powierzchnia działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, na których nadal jest prowadzona działalność rolnicza, wynosi co najmniej 1 ha.

2. Jeżeli rolnik zaniechał prowadzenia działalności rolniczej na skutek przeniesienia posiadania działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW na rzecz innego podmiotu w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, zwraca płatność ONW w części, która została przyznana do działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW:

- 1) które pozostały w posiadaniu rolnika, jeżeli ich łączna powierzchnia wynosi mniej niż 1 ha, chyba że posiadanie tych działek lub ich części zostało przeniesione przez uprawnionego do renty strukturalnej;
- 2) których posiadanie zostało przeniesione na rzecz innego podmiotu, chyba że:
  - a) rolnik złożył do kierownika biura powiatowego Agencji, na formularzu udostępnionym przez Agencję, w terminie 30 dni od dnia przeniesienia posiadania działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, oświadczenie podmiotu, na rzecz którego zostało przeniesione posiadanie tych działek lub ich części, o zobowiązaniu tego podmiotu do:
    - kontynuowania działalności rolniczej zgodnie z minimalnymi wymaganiami utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska (normami) do końca okresu objętego zobowiązaniem, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a, złożonym przez poprzedniego posiadacza działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW,
    - przestrzegania wymogów określonych w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego,
    - zapłaty na rzecz Agencji równowartości kwoty pomocy ONW, uzyskanej przez poprzedniego posiadacza działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW, jaką posiadacz ten byłby obowiązany zwrócić, jeżeli zaniechałby prowadzenia działalności rolniczej na tych działkach rolnych lub ich częściach - w przypadku zaniechania działalności rolniczej na działkach rolnych lub ich częściach położonych na obszarach ONW w okresie objętym zobowiązaniem, o którym mowa w tiret pierwsze lub
  - b) podmiot przejmujący posiadanie złożył oświadczenie, o którym mowa w § 6 ust. 3 pkt 1 w terminie, o którym mowa w lit. a.

3. Do ustalania dnia przeniesienia posiadania, o którym mowa w ust. 2, przepisy § 6 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

4. Płatność ONW nie podlega zwrotowi, jeżeli zaniechanie działalności rolniczej, o którym mowa w ust. 1, nastąpiło na skutek:

- 1) rozwiązania przez wydzierżawiającego umowy dzierżawy gruntów rolnych, na których są położone objęte wnioskiem działki rolne lub ich części w granicach obszarów ONW, z powodu zaistnienia okoliczności, za które dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności, pod warunkiem poinformowania Agencji o

rozwiązaniu umowy, zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15);

- 2) dokonania scalenia nieruchomości objętych zobowiązaniem, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a albo w § 6 ust. 3 pkt 1 lit. a, albo w § 8 ust. 1 pkt 2, jeżeli rolnik w zamian za nieruchomości objęte scaleniem nie otrzymał, zgodnie z przepisami o scalaniu i wymianie gruntów, nieruchomości położonych na obszarach ONW o powierzchni równoważnej z powierzchnią obszarów ONW poddaną scaleniu i objętą zobowiązaniem, w zakresie różnic tych powierzchni;
- 3) wykonania prawa pierwokupu gruntów rolnych objętych zobowiązaniem ONW przez dzierżawcę lub Agencję Nieruchomości Rolnych jakie przysługuje na mocy przepisów o kształtowaniu ustroju rolnego;
- 4) przeprowadzonej modernizacji ewidencji gruntów i budynków, w wyniku której zmniejszyła się całkowita powierzchnia działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW.

§ 11. Wyrażoną w procentach wielkość zmniejszenia płatności ONW w zależności od dokonanej oceny wagi stwierdzonej niezgodności oraz przypadki, które uznaje się za drobną niezgodność, a także szczegółowe warunki i tryb podejmowania działań, o których mowa w art. 6 ust. 3 i art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, w przypadku niestosowania zmniejszeń lub wykluczeń określonych w tych przepisach, określają przepisy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

§ 12. 1. Wniosek o przyznanie płatności ONW na rok 2009 składa się na formularzu sporządzonym zgodnie ze wzorem określonym na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Wnioski o przyznanie płatności ONW, złożone zgodnie z § 5 ust. 2 przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, uważa się za złożone w terminie.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy

finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”, objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 68, poz. 448 oraz z 2008 r. Nr 110, poz. 704).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

UZASADNIENIE

Powodem przygotowania projektowanego rozporządzenia jest konieczność wykonania przepisów wspólnotowych w zakresie wymagań, jakie rolnicy są obowiązani spełniać w ramach tzw. wzajemnej zgodności. Podstawowe regulacje w zakresie wzajemnej zgodności na gruncie przepisów wspólnotowych określa rozporządzenie Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.) oraz wydane na jego podstawie rozporządzenie Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 243, z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami, przestrzeganie wymagań wzajemnej zgodności jest podstawowym warunkiem uzyskania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych działań PROW. Przepisy te wymagają wykonania w przepisach krajowych. Regulacje krajowe w tym zakresie zostały określone w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw, która w dniu 22 grudnia 2008 r. została skierowana do Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiany zaproponowane w tej ustawie wynikły z konieczności utworzenia systemu kontroli przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności. Wzajemna zgodność uregulowana została w tytule II rozdział I rozporządzenia nr 1782/2003 oraz – w odniesieniu do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW 2007-2013) – części II tytuł I rozdział II sekcja II rozporządzenia Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich.

W przedmiotowej ustawie obok obowiązujących dotychczas norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (ustanowionych przez państwo członkowskie na podstawie ram określonych w załączniku IV do rozporządzenia nr 1782/2003), uregulowano obowiązek przestrzegania wymogów, o których mowa w załączniku III pkt A rozporządzenia nr 1782/2003. Wzajemna zgodność, w myśl przepisu art. 2 pkt 30 rozporządzenia nr 796/2004, składa się z szeregu wymagań dotyczących:

- 1) utrzymania gruntów wchodzących w skład gospodarstwa, w dobrej kulturze rolnej zgodnie z ochroną środowiska (określonej w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm),
- 2) podstawowych wymogów z zakresu zarządzania określonych w załączniku III do rozporządzenia Rady nr 1782/2003, które zostały podzielone na trzy obszary:

Obszar A, który obejmuje:

- 1) zagadnienia ochrony środowiska naturalnego,
- 2) identyfikację i rejestrację zwierząt.

Obszar B, który obejmuje:

- 1) zdrowie publiczne,
- 2) zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób,
- 3) zdrowotność roślin.

Obszar C, który obejmuje dobrostan zwierząt.

W państwach UE-15 system kontroli przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności był wdrażany stopniowo od 2005 r. Rok 2007 był pierwszym rokiem, od którego rolników z państw UE-15 kontrolowano pod względem wypełniania wszystkich wymogów wzajemnej zgodności.

W nowych państwach członkowskich, w tym w Polsce, wymogi wzajemnej zgodności będą wdrażane stopniowo. W Polsce od 2009 roku zaczną obowiązywać wymogi z obszaru A, natomiast wymogi z obszaru B i C wdrażane będą od 2011 roku z tym, że Polska w ramach Przeglądu WPR Health Check wnioskuje, aby obszar C obowiązywał od 2013 r.

Na mocy przepisów przedmiotowej ustawy utworzony został system kontroli rolników, którzy otrzymują płatności bezpośrednio do gruntów rolnych lub pomoc

w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie:

- 1) wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW);
- 2) programu rolnośrodowiskowego;
- 3) zalesiania gruntów rolnych.

Zgodnie z art. 143b ust. 6 akapit trzeci lit. a rozporządzenia nr 1782/2003, od dnia 1 stycznia 2009 r. rolnik otrzymujący płatności w ramach systemu jednolitej płatności obszarowej zobowiązany jest do przestrzegania wymogów podstawowych w zakresie zarządzania, o których mowa w załączniku III pkt A rozporządzenia nr 1782/2003, tj. dotyczących następujących obszarów:

- 1) środowiska naturalnego,
- 2) identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Uzyskanie pełnych płatności bezpośrednich lub płatności w ramach ww. działaniach nieinwestycyjnych PROW 2007-2013 będzie warunkowane przestrzeganiem przez rolnika wymogów w ww. obszarach i norm. Niezgodność z tymi wymogami lub normami będzie skutkować odpowiednim zmniejszeniem płatności bezpośrednich lub płatności w ramach ww. działań nieinwestycyjnych PROW 2007-2013, o które wnioskuje rolnik w danym roku. Wielkość zmniejszenia jest uzależniona w szczególności od tego, czy niezgodność wynika z zaniedbania rolnika (nieumyślność), czy z winy rolnika (działanie celowe). Ponadto przy ustalaniu zmniejszenia płatności będą brane pod uwagę takie elementy, jak powtarzalność, zasięg, dotkliwość i trwałość naruszenia.

Zgodnie z przepisami art. 66 rozporządzenia nr 796/2004, w przypadku gdy stwierdzona niezgodność wynika z zaniedbania ze strony rolnika, obniżka będzie z zasady stanowić 3 % całkowitej kwoty płatności bezpośrednich lub płatności w ramach ww. działań nieinwestycyjnych PROW 2007-2013. Jednakże na podstawie raportu z kontroli może zostać wydana decyzja o obniżeniu wielkości potrącenia do 1 % lub zwiększeniu go do 5 % całkowitej kwoty lub, w określonych przypadkach, odstąpieniu od nałożenia jakichkolwiek obniżek.

W przypadku stwierdzenia powtarzającej się niezgodności naliczony procent sankcji zostanie pomnożony razy 3, jednak maksymalna wysokość sankcji nie może

przekroczyć 15 % całkowitej kwoty dopłat bezpośrednich lub płatności w ramach ww. działań nieinwestycyjnych PROW 2007-2013.

W przypadku, gdy rolnik celowo dopuścił się stwierdzonej niezgodności, obniżka zastosowana wobec całkowitej kwoty będzie z zasady wynosić 20 % tej całkowitej kwoty. Jednakże agencja płatnicza może, na podstawie oceny przedłożonej przez właściwy organ kontroli w protokole z czynności kontrolnych, wydać decyzję o obniżeniu procentu do wysokości nie mniejszej niż 15 % lub tam, gdzie ma to zastosowanie, zwiększyć ten procent nawet do 100 % całkowitej kwoty (art. 67 rozporządzenia nr 796/2004).

Obok regulacji, które powinny być stosowane bezpośrednio w krajowym porządku prawnym, powyższe rozporządzenia wspólnotowe zawierają również regulacje upoważniające państwa członkowskie do podjęcia określonych czynności lub do uregulowania w przepisach krajowych określonych spraw. Z tego względu przedmiotowa ustawa w szczególności rozszerzyła zakres upoważnienia określonego w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, dodając po ust. 1 ust. 1a. Na mocy tego przepisu minister właściwy do spraw rozwoju wsi, wydając rozporządzenie, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, dotyczące działań objętych programem, w których warunkiem przyznania pomocy jest spełnianie w ramach wzajemnej zgodności w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1782/2003 wymogów, norm lub minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin, określa:

- 1) sposób dokonywania oceny wagi stwierdzonej niezgodności, o której mowa w art. 48 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 796/2004, w przypadku niezgodności w zakresie minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin, mając na względzie prawidłowe przeprowadzenie oceny;
- 2) wyrażoną w procentach wielkość zmniejszenia pomocy w zależności od dokonanej oceny wagi stwierdzonej niezgodności, a także przypadki, które uznaje się za drobną niezgodność, biorąc pod uwagę przeprowadzenie oceny zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, art. 41, art. 66 ust. 1, 2, 2b – 5 oraz art. 67 rozporządzenia nr 796/2004, jak

również wielkość gospodarstwa rolnego oraz położenie geograficzne tego gospodarstwa;

- 3) szczegółowe warunki i tryb podejmowania działań, o których mowa w art. 6 ust. 3 i art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, w przypadku niestosowania zmniejszeń lub wykluczeń określonych w tych przepisach, mając na względzie, aby działania te były współmierne do rodzaju stwierdzonych niezgodności i nie były nadmiernie uciążliwe dla beneficjenta.

Przepisy projektowanego rozporządzenia wykonują powyższe upoważnienie w zakresie określonym w pkt 2 i 3, gdyż w świetle przepisów wspólnotowych upoważnienie w zakresie określonym w pkt 1 nie dotyczy działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”. Na mocy art. 51 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1), jak już wyżej nadmieniono, również rolnicy ubiegający się o pomoc w ramach niektórych środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich są obowiązani przestrzegać „obowiązkowych wymogów przewidzianych w art. 4 i 5 oraz załącznikach III i IV do rozporządzenia (WE) nr 1782/2003” pod rygorem redukcji lub anulowania płatności w ramach danego środka. Przedmiotowy przepis dotyczy beneficjentów działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”.

Na mocy art. 51 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 1698/2005 w zakres wzajemnej zgodności wchodzi również minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 39 ust. 3 tego rozporządzenia. Jednakże te wymogi powinny być przestrzegane jedynie przez beneficjentów działania „Program rolnośrodowiskowy”, nie odnoszą się natomiast do beneficjentów działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”.

Projektując propozycje przepisów, mających na celu wykonanie art. 29 ust. 1a pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich założono, że regulacje projektowanego rozporządzenia w zakresie

zmniejszeń pomocy z tytułu niezgodności stwierdzonej w przestrzeganiu wymogów lub norm określonych w przepisach rozporządzenia 1782/2003, powinny być jednolite z rozwiązaniami przyjętymi w tym zakresie w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Założenie takie przyjęto również w odniesieniu do określenia przypadków, które uznaje się za drobna niezgodność oraz do określenia warunków i trybu podejmowania działań, o których mowa w art. 6 ust. 3 i art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, w przypadku niestosowania zmniejszeń lub wykluczeń określonych w tych przepisach. Podstawą takiego założenia jest, to że zarówno na gruncie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, jak i na gruncie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich obowiązują w ramach wzajemnej zgodności takie same wymogi i normy. W art. 18a ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, dodanym przez ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw, określono bowiem, że jeżeli warunkiem przyznania pomocy jest spełnianie w ramach wzajemnej zgodności wymogów lub norm, o których mowa w rozporządzeniu nr 1782/2003, oraz przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia, przez te wymogi i normy rozumie się wymogi i normy określone w ustawie z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 i Nr ..., poz. ...) i aktach prawnych wydanych na podstawie tej ustawy. Skoro zatem wymogi i normy w ramach obu systemów wsparcia są takie same to wydaje się uzasadnionym, aby regulacje projektowanego rozporządzenia dotyczące wzajemnej zgodności były zbieżne z regulacjami zawartymi w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Dlatego też propozycja wykonania upoważnienia zawartego w art. 29 ust. 1a pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich polega na odesłaniu w tym zakresie do przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Niniejszy projekt zawiera dotychczasowe przepisy uchylonego rozporządzenia z dnia 11 kwietnia 2007 r. oraz nowe regulacje, uwzględniające obecny stan prawny.

W ślad za zmianą przepisów ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2007 r., Nr 35, poz. 217, z późn. zm.)

i biorąc pod uwagę, że na jednym formularzu wniosku rolnik może ubiegać się o płatność ONW i płatności do gruntów rolnych, w projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby płatność ONW przysługiwała tym rolnikom, którzy byli w posiadaniu działek rolnych lub ich części na dzień 31 maja roku, w którym został złożony wniosek. Ponadto o płatność ONW będą mogli ubiegać się rolnicy, których wszystkie działki rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są utrzymywane zgodnie z normami określonymi w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przez cały rok kalendarzowy oraz przestrzegają na terenie całego gospodarstwa wymogów określonych w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, daje upoważnienie do przeniesienia posiadania całości jak i części gospodarstwa rolnego. W związku z powyższym, w § 6 proponuje się umożliwienie rolnikowi przekazania posiadania wszystkich lub części położonych na obszarach ONW działek rolnych lub ich części i przejęcia płatności ONW przez przejmującego pod warunkiem, że przeniesienie posiadania miało miejsce nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW.

Zgodnie z art. 45 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), istnieje możliwość rozszerzenia zobowiązania na dodatkową powierzchnię na pozostały okres trwania zobowiązania lub o zastąpieniu pierwotnego zobowiązania nowym zobowiązaniem. W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie przepisów w § 7, które regulowałyby powyższą kwestię. Jeżeli w okresie objętym zobowiązaniem, które dotyczy prowadzenia działalności rolniczej przez 5-lat na powierzchni nie mniejszej od tej, za którą rolnik otrzymał w pierwszym roku pomoc ONW, beneficjent zgłasza w kolejnych latach zobowiązania powierzchnię większą niż ta, do której ma dotychczasowe zobowiązanie, płatność ONW będzie przysługiwała do wszystkich zadeklarowanych we wniosku działek rolnych. Przy czym jeżeli powierzchnia nowo zgłaszanych działek rolnych lub ich części jest nie większa niż $\frac{1}{4}$ powierzchni objętej dotychczasowym zobowiązaniem, pierwotne zobowiązanie, czyli to, które powstało z chwilą otrzymania pierwszej płatności ONW zostaje rozszerzone na dodatkową zgłoszoną powierzchnię. W przypadku gdy powierzchnia nowo

zgłaszanych działek rolnych lub ich części jest większa niż $\frac{1}{4}$ powierzchni objętej dotychczasowym zobowiązaniem, pierwotne zobowiązanie jakie beneficjent posiadał zostaje zastąpione nowym zobowiązaniem, które będzie obejmowało okres 5-lat i będzie liczone od daty otrzymania płatności ONW na powiększone gospodarstwo.

W § 8 dokonano zmiany w przepisach regulujących przyznanie płatności spadkobiercy zmarłego rolnika. W związku z wejściem w życie nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego i wprowadzeniem do tego prawa nowej instytucji, tj. aktu poświadczenia dziedziczenia, w projekcie zaproponowano modyfikację przepisów umożliwiających ubieganie się przez spadkobierców:

1) o przyznanie płatności w przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności ONW do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania tej płatności oraz

2) o wypłatę płatności, jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania płatności ONW, do którego została skierowana decyzja, zmarł.

W § 10 ust. 4 proponuje się dodanie pkt 3 i 4, które wymieniają dodatkowe wyjątkowe okoliczności inne niż określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15), w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot płatności:

a) wykonanie prawa pierwokupu gruntów rolnych objętych zobowiązaniem ONW przez dzierżawcę lub Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) przeprowadzenie modernizacji ewidencji gruntów i budynków,

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) niniejszy projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projektowane rozporządzenie znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń-czerwiec 2009 r.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia z uwagi na fakt, że od 1 stycznia 2009 r. rolnicy otrzymujący płatności w ramach systemu jednolitej płatności obszarowej oraz beneficjenci otrzymujący pomoc w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013, określonego w przepisach ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zobowiązani są do przestrzegania wymogów podstawowych w zakresie zarządzania, o których mowa w załączniku III pkt A rozporządzenia nr 1782/2003 (art. 6 projektu) oraz ze względu na fakt, że od 15 marca beneficjenci ONW mogą składać wnioski o płatność z tytułu ONW za 2009 rok. .

Ocena skutków regulacji:

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na podmioty, którym może być przyznana pomoc w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

2. Sektor finansów publicznych.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa. Zapotrzebowanie na środki finansowe na współfinansowanie tego działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) z budżetu krajowego w wysokości 20% środków finansowych, zostało przewidziane w ustawie budżetowej na rok 2009.

3. Rynek pracy.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało zasadniczego wpływu na rynek pracy. Jednakże należy przypuszczać, że na obszarach ONW pozostaną obecnie istniejące miejsca pracy, a przy założeniu, że gospodarstwa będą się rozwijały, może nastąpić zwiększenie miejsc pracy.

W dalszej perspektywie, wejście w życie projektowanego rozporządzenia może przyczynić się do poprawy sytuacji dochodowej sektora rolnego na obszarach ONW oraz utrzymania żywotności obszarów wiejskich i powstrzymania migracji ludności związanej z rolnictwem do sektorów pozarolniczych.

4 Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia wyrówna warunki konkurencji wewnętrznej sektora rolnego oraz będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność polskiego rolnictwa na wspólnym rynku UE.

5. Sytuacja i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Związku Zawodowego Rolników Rzeczpospolitej „Solidarni”;
- 4) Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP;
- 5) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 6) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 7) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 8) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 9) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 10) Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 11) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 12) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 13) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 14) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 15) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 16) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym